

אי משום חצי כופר לאו שיורא הוא וכולי -

If it is because of the half ransom, that is not an omission, etc.

Overview

The גמרא asked, according to the מ"ד that פלגא נזקא קנסא, why did not the משנה also mention another difference between a תם and מועד that a מועד pays by his own admission and a תם does not (since מודה בקנס is פטור). The גמרא answered that he omitted this difference and also another difference that there is no חצי כופר by תם. The גמרא continues and says אי משום חצי כופר לאו שיורא הוא, which would seem to be a refutation of the previous answer.¹ תוספות does not accept this interpretation of the גמרא,² and offers an alternate explanation.

לאו פירכא היא אלא שינויא הוא -

This statement is not a refutation (of the נזקא קנסא), **but rather it is an answer** for the נזקא ממון; an answer is necessary -

דלא תיקשי למאן דאמר פלגא נזקא ממونا מאי שייר דשייר חצי כופר³ -

So that you should not ask, on the one who maintains פלגה נזקא ממונה (and he pays עצמו, just like a מועד), ‘what else did the משנה omit, that he omitted חצי כופר –

תוספות offers the s'רא answer:

ומשני לא שייך כלום וחצי כופר לאו שיורא הוא -

And the גמרא answered, ‘nothing was omitted’ for חצי כופר is not an omission
because the משנה follows the view of ריה"ג that there is חצי כופר by a תם –

תוספות supports his interpretation:⁴

וכן איכא בנזיר בפרק ג' מינים⁵ (דף לח, ב ושם) גבי אי משום לא יחל לאו שיורא הוא -

¹ The refutation would be that according to ר"י הגלילי תם כופר חצי; therefore the משנה could not mention it. There is no other שיור other than ע"פ עצמן משלם. So the question remains מאי שייר דהאי שייר. See footnote # 2.

² We cannot ask on the מ"ד פלגא נזקא קנסא that (perhaps) the משנה is according to ריה"ג and there is no שיור (see footnote # 1), for this מ"ד will answer, the משנה is according to the רבנן that a תם does not pay חצי כופר and there is another שיור; why should we even assume that the משנה is according to ריה"ג?! How can we ask a question based on a 'maybe'?!

³ According to the תנא (by תם) חצי כופר פטור and ע"פ עצמו פטור, there are two omissions, מ"ד פלגא נוקא קנסא and ושייר; however according to the מ"ד that נוקא ממונא, there is only one שיור (which is חצי כופר), the question arises! מה שייר דהא? שייר

⁴ The flow of the גמרא indicates that מ"ד פלגא נזקא הוא אי משום חצי כופר לאו שיוורא הוא is a continuation of challenging the פשט (see footnote # 2), therefore תוספות offers his explanation and will now show that we find similar cases elsewhere.

⁵ חרצן מלקות for eating a מכל אשר יעשה מגפן היין of לאו for the מלקות receives a נזיר maintains that אבי

And there is something similar in מסכת נזיר in מינים' פרק ג' regarding this which the גמרא states there, 'if on account of יחל לא that is not an omission' -

וכן בפרק החליל⁶ (סוכה דף נד,א ושם) וההוא דהתם מגומגם⁷ טפי:

And similarly in פרק החליל; however that question there of לאו שיורא הוא, is more confusing.

Summary

A 'maybe' is good for an answer, but we cannot base a question on a 'perhaps'.

Thinking it over

The גמרא in פרק החליל is based on the testimony of רב אחא בר חנינא that we blow שופר by each קרבן מוסף. Later in נה,א there refutes ר"ב. Now it is possible to explain the גמרא in פרק החליל like we explained the other two גמרות; we are defending the position which argues on ר"ב, how will they explain the שיוור of ער"פ (since there is no שיוור from ר"ה שחל להיות בשבת); the answer is that ער"פ is not a שיוור for we follow the view of ר"י. Why is it more מגומגם there⁸ than the other two places?⁹

or a גז). The גמרא cited אביי where it is apparent that he is not לוקה for יעשה מכל אשר יעשה, not like אביי, and answered שייך לא יחל דברו and answered מה שייך דהאי שייך. This would seem to answer the question on אביי. The גמרא there continues that לא יחל is not a שיוור because this לאו applies not only to נזיר but also to נדרים and therefore the תנא did not mention it. Here again we are asking a question (on אביי) with a 'maybe' (perhaps the תנא did not mention it because it applies elsewhere). However אביי can rightfully maintain that it is a שיוור (regardless that it applies elsewhere). Rather we must say that the גמרא is answering for רבא, who maintains that there is no מלקות for יעשה מכל אשר יעשה (since it is a שבכללות); therefore there is a question why did the תנא leave out only לא יחל (or מה שייך דהאי שייך). The גמרא answers that according to רבא, the תנא did not mention לא יחל, since it applies by נדרים as well. עיי"ש.

⁶ The גמרא there (נג,ב) stated that שבתוך חג הסוכות ע"ש they would blow שופר 48 times. The גמרא asked (according to the גמרא) that they blew for each מוסף, they should also mention בשבת ר"ה where we also blow 48 times. The גמרא answered שייך. And he is also הפסח שייך. This seems to answer the question. However the גמרא continues that ער"פ is not a שיוור since this follows the view of ר' יהודה that they never reached the first אהבתי (הלל), so they did not blow so many times. Again this question is puzzling, why should we say that it follows ר"י and have a question when we can say it follows רבנן and there is no question.

⁷ In the cases here and in נזיר the גמרא says לאו שיורא in order to defend the מ"ד that פלגא נזקא ממונא (see footnote # 3) and רבא who maintains שבכללות אין לוקין על לאו (see footnote # 5) respectively; however in סוכה (there is no argument); we are seemingly not protecting anyone's position, so why ask a 'maybe' question?! See 'Thinking it over'.

⁸ See footnote # 7.

⁹ See מהרש"א and נד,ב ד"ה אי תוס' there.